

Magdansens historia, en översikt

Vår dans har inget med tusenåriga gudinneriter att göra. "Magdansen" är en relativt ny dansform, skapad för scenen runt 1920.

Däremot finns det folkliga danser som har hållits relativt ursprungliga genom tiderna av speciella artistfamiljer eller stammar, där både konsten att spela och konsten att dansa fördes vidare genom generationerna, nämnas bör Ouled Nail i Algeriet och Ghawazee i Egypten.

Egyptierna själva kallar dansen för Raqs Sharqi, dans från östern.

Ordet magdans finns nedskrivet i samband med Napoleons fälttåg i Egypten under 1800-talet. Soldaterna lär ha sett kvinnor röra på kroppen på ett sätt de inte var vana att se i dans. De kallade dansen de sett för Dance du Ventre. Det kan ha varit första gången den här dansen kallades för "magdans".

Den dans soldaterna såg var en form av underhållningsdans som ofta dansades av kvinnor från särskilda artistfamiljer.

Orientalism

Under 1800-talet i västvärlden blomstrade Orientalismen i västvärlden, drömmen om orienten tog sig uttryck i resor, målningar och berättelser. Många resenärer beskriver den dans de har sett som osedlig, Gustave Flaubert som reste i Egypten runt 1849 berättar hur han tvingade en mycket berömd men ganska ovillig dansös att visa sin dans. Man skall komma ihåg att den dans dessa resenärer fick se var en vulgariserad form, de utbildade dansöserna var bannlysta från Kairo. Den riktiga Raqs Sharqi, var en förbjuden dans för västerlänningar. Den utfördes av kvinnor utbildade i sång, dans, poesi och som ibland även kunde spela något instrument.

Dansen lever dock kvar hos folket. Att fira ett bröllop eller en födelsedag utan en dansare var otänkbart. Men från ca 1920 ändras dansen karaktär, den splittras i två grenar. Det börjar byggas upp kabaréer i Kairo med de franska kabaréerna som förebild. Och nu börjar det som idag kallas magdans eller mer riktigt, kabarédans, ta form.

Influenser

För att göra dansen mer scenisk, tränade många av dåtidens stjärnor för ryska balettkoreografer, man kan än idag se balettinfluenserna i kabaréstilen. Även de folkliga danserna sätts under de ryska koreografernas ögon och görs mer sceniska.

1930-talets Hollywood hade en stor påverkan på den Egyptiska filmindustrin och många av dansstjärnorna var även skådespelare. Amerika influerade även kostymmakarna vid kabaréerna. Genom de här influenserna utvecklas kabarékostymen, den så välkända med bar mage.

Till västerlandet

1889 visades dansen för första gången i västerlandet på den stora världsutställningen i Paris. Där underhöll en "Algerisk by" besökarna bl.a. med dans.

Det här var ju innan kabaréstilen uppfanns så dansarna var klädda från topp till tå, ändå fångade de intresset av en amerikansk affärsman som 1893 på världsutställningen i Chicago visade upp "byn". Det kom dock inte så mycket folk som han hade hoppats så han började marknadsföra samma föreställning som vågad, ej för kvinnor och barn. Det tricket fungerade och nu flockades publiken. En kvinna från den "Algeriska byn" stannade kvar och började undervisa och sakta men säkert spreds dansen i västvärlden. Det har säkert funnits influenser från andra håll t.ex. i Europa men de är tyvärr ännu höljda i historiens dunkel.

För att ses som en bra Raqs Sharqi dansare är det viktigt att man kan den arabiska musiken. Det är inte som i t.ex. Indisk dans där man ofta dansar en historia utan som dansare skall man uttrycka musikens alla nyanser, att föra en dialog med musiken.

Musiken skiljer sig väsentligt från västerländsk musik genom att melodin ofta är en relativt enkel slinga/skala där varje musiker improviserar sitt instrument runt melodin och de olika rytmerna markeras med trummor.

I dag finns i Egypten, precis som i Sverige, olika typer av musik alltifrån den klassiska musiken över folkmusiken och popmusik till hip hop.